

September 2019

Verzoek aan gemeenten: teken het Charter Diversiteit

Het Bureau Discriminatiezaken heeft afgelopen zomer de gemeenten in haar werkgebied gevraagd om de mogelijkheid te onderzoeken zich aan te sluiten bij het Charter Diversiteit. Dat is een intentieverklaring om binnen de gemeentelijke organisatie meer inclusie en diversiteit te bewerkstelligen.

Het BD heeft zich via haar brancheorganisatie Discriminatie.nl verbonden aan het Charter Diversiteit en ook de gemeente Zaanstad plaatste haar handtekening onder deze overeenkomst. De andere zeven Zaanse-Waterlandse gemeenten zijn vooralsnog niet zo ver. Dat was reden voor het BD om hen schriftelijk te vragen daar alsnog toe over te gaan. Helaas reageerden slechts twee gemeenten op het verzoek, en in beide gevallen was die reactie negatief.

Het charter is van kracht in 21 landen binnen de Europese Unie, verenigd in het European Platform of Diversity Charters. In Nederland onderschreven inmiddels bijna tweehonderd werkgevers dit document. Door de ondertekening committeert de werkgever zich aan zelf opgestelde doelen om diversiteit en inclusie te bevorderen. Het gaat daarbij om verschillende diversiteitsintenties: culturele, etnische en religieuze achtergrond, gender, leeftijd, LHBTI en arbeidsmogelijkheden.

Onderzoek toont aan dat deelnemende organisaties deze doeleinden makkelijker bereiken, zowel op het gebied van in- en doorstroom van medewerkers als bij het behoud van personeel. Diversiteit in Bedrijf, de Nederlandse organisatie achter het Charter Diversiteit, is een initiatief van de Stichting van de Arbeid.

Wie belangstelling heeft voor de hulpmiddelen om een plan van aanpak te maken: op www.diversiteitinbedrijf.nl is alle benodigde informatie te vinden.

En desgevraagd helpt het Bureau Discriminatiezaken geïnteresseerde werkgevers ook op weg.

Wethouder Rita Noordzij van Zaanstad (midden voor) na het ondertekenen van het Charter Diversiteit (foto gemeente Alkmaar)

Expositie en boek over Zaanstreek in oorlogstijd

Alweer enkele jaren geleden nam het Bureau Discriminatiezaken het initiatief voor een expositie over de Tweede Wereldoorlog in de Zaanstreek. Die zou moeten plaatsvinden in 2020, driekwart eeuw na de bevrijding. Een samenwerkingsverband van BD, het 4 en 5 meicomit  Zaanstad, het Gemeentearchief Zaanstad en het Zaans Museum maakt het idee nu werkelijkheid. De tentoonstelling in het Zaans Museum moet aantrekkingskracht hebben op jong en oud en wordt begeleid met een fotoboek over hetzelfde onderwerp. De komende maanden zal er meer bekend worden over dit bijzondere project. Houd de media in de gaten!

Discriminatiemeldingen

In elke nieuwsbrief belicht het Bureau Discriminatiezaken enkele behandelde discriminatiemeldingen.

‘Doorrijden, vieze Pool’

Toen een Poolse inwoner per auto naar zijn winkel wilde rijden, passeerde hij een verkeersregelaar. Die stond daar, omdat er ter plekke werkzaamheden waren en het verkeer in goede banen geleid moest worden. Op de terugweg hield dezelfde verkeersregelaar de winkelier tegen en vroeg hem waarom die de eerste keer niet was gestopt. Het antwoord (“Omdat u geen stopteken gaf”) leidde tot een debat over het al dan niet moeten stilstaan. Uiteindelijk sloot de verkeersregelaar de discussie af met de woorden: “Doorrijden, vieze Pool.” Dat schoot de aangesprokene in het verkeerde keelgat. Hij wendde zich tot het Bureau Discriminatiezaken. Dat stelde een klachtbrief op voor de melder. Het resultaat was dat de organisatie waarvoor de

verkeersregelaar werkte excuses aanbood en de dader een andere werkplek gaf.

PVV-Zaanstad moet rectificatie plaatsen

De PVV-Zaanstad berichtte op het eigen Twitter-account dat een Zaankanter ‘een ronselaar voor Syriëgangers’ zou zijn en zich schuldig zou maken aan ‘taqiyya’, het verspreiden van leugens. In werkelijkheid keerde de persoon in kwestie zich

juist publiekelijk tegen terroristische organisaties als Islamitische Staat en miste de beschuldiging elke grond. Na overleg met het BD deed het slachtoffer van de aantijgingen aangifte tegen de PVV.

Hoewel de PVV-fractievoorzitter erkende dat een van zijn partijgenoten de tekst had geplaatst en dat de kwalificatie ‘ronselaar’ ‘iets te heftig was’, verwijderde de PVV de tekst niet en volgde er ook geen excuus. Omdat het OM, ondanks de be-

kentenis, niet wilde overgaan tot vervolging, schreef het BD een bezwaarschrift voor de melder. Dat had resultaat. De fractievoorzitter werd voor een tweede keer op het politiebureau ontboden en kreeg te horen dat de PVV op Twitter een rectificatie moest plaatsen, het eerdere bericht moest verwijderen en de toegang tot het Twitter-account diende te beperken tot slechts twee personen. Aldus geschiedde, zij het dat het mea culpa enigszins badinerend is. Zowel de melder als het BD is blij dat het Openbaar Ministerie erkent dat partijen niet straffeloos laster mogen verspreiden.

Hobo-Piccolo-Hobo

Een langspannend verhaal over een minieme naam: de verandering van de nieuwe Zaanse straat Hobo naar Piccolo en weer terug. Het begon toen toekomstige bewoners van de nieuwe straat bezwaar maakten tegen de 'onaangenaam in de oren' klinkende straatnaam Hobo. Tijdens een hoorzitting werd duidelijk dat sommigen 'Hobo' te veel op 'homo' vonden lijken. De wens werd ingewilligd: Hobo werd Piccolo. Omdat andere bewoners meenden dat de gemeente daarmee toegaf aan homofobie leidde hun klacht tot

gesprekken en briefwisselingen. Pas na twee jaar erkende de gemeentesecretaris dat er verkeerde argumenten, opportunisme en onjuiste procedures waren gehanteerd. Er volgden excuses en een (aangenomen) raadsmotie met een pleidooi om de naam Piccolo terug te draaien. Hoewel de kosten voor dat terugdraaien in het uiterste geval kunnen oplopen tot €200.000,- heeft het College van B&W besloten de straatnaam Hobo in ere te herstellen.

Zaanstad en Purmerend kleuren roze

Zowel Zaanstad als Purmerend heeft haar akkoord gegeven aan de LHBTI-plannen die het Bureau Discriminatiezaken heeft voor de komende jaren. Daarbij staat het geven van voorlichting aan verschillende doelgroepen voorop.

In Zaanstad staan de komende jaren onder meer veel voorlichtingen in het middelbaar onderwijs op het programma. Daartoe maakt het BD onder meer gebruik van Theater AanZ, dat al eerder bewees door interactieve voorstellingen op school het thema seksuele diversiteit zichtbaar en bespreekbaar te maken. Een iets oudere doelgroep betreft de bewoners en medewerkers van enkele Zaanse verzorgingshuizen. Zij krijgen een aantal 'roze' activiteiten aangeboden die de tolerantie kunnen bevorderen. Het gaat hierbij met name om muziek en theatervoorstellingen. Voor een wat breder publiek zijn de LHBTI-films in het Zaanse filmtheater De Fabriek.

Ook in Purmerend komt er toepasselijk theater voor scholieren. Het BD organiseert in het schooljaar 2019-2020 een aantal keren de voorstelling *Homonologen*, die wordt opgevoerd door het theatergezelschap Live Your Story. Aan de voorstellingen zijn workshops gekoppeld waarin dieper op het thema wordt ingegaan. Verder is er een lesaanbod met zogeheten peer-educators en biedt het BD in het onderwijs voorlichting aan over alle discriminatiegronden.

Het BD is overigens niet de enige organisatie die de komende jaren in beide gemeenten thema-activiteiten ontplooit. Inmiddels hebben meerdere organisaties plannen ingediend die moeten bijdragen aan de voorkoming en bestrijding van discriminatie en het bevorderen van het welzijn en de weerbaarheid van homoseksuelen, transgenders en interseksuele personen.

Onrust over vruchtbaarheidsbehandeling

In het voorjaar ontstond er onrust in Nederland als gevolg van een besluit van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om vruchtbaarheidsbehandeling van vrouwen zonder mannelijke partner, maar met een kinderwens, niet langer te vergoeden vanuit het basispakket van de zorgverzekering. Het leidde tot klachten bij anti-discriminatievoorzieningen. Met name lesbische stellen en alleenstaande vrouwen zouden de dupe worden van deze maatregel.

Het Bureau Discriminatiezaken heeft voor haar brancheorganisatie, Discriminatie.nl, een aan verantwoordelijk minister Bruno Bruins gerichte brief opgesteld. Daarin is uitgelegd dat de door hem beoogde maatregel zou leiden tot ongelijke behandeling, zowel op grond van seksuele gerichtheid als op grond van burgerlijke staat. Geadviseerd werd om een regeling te treffen waardoor alle vrouwen met een kinderwens die op een vruchtbaarheidsbehandeling zijn aangewezen gelijke toegang krijgen tot de beschikbare mogelijkheden. Daarbij zou het streven dus moeten zijn om niet alleen heterostellen, maar ook lesbische en alleenstaande vrouwen die kans te geven.

Het Ministerie van VWS liet al snel weten dat het niet de bedoeling was om ongelijke behandeling te faciliteren en besloot om het eerdere voornemen niet toe te passen. Vruchtbaarheidsbehandeling blijft voor alle doelgroepen vergoed.

Eerste negen maanden 2019: 75 meldingen

Tussen 1 januari en 18 september 2019 registreerde het Bureau Discriminatiezaken 75 discriminatiemeldingen. Dat is bijna 15% meer dan in dezelfde periode een jaar eerder.

Uiteraard betreft bovenstaand cijfer niet het totaal aantal discriminatie-incidenten in de Zaanstreek en Waterland. Ook organisaties als de politie, het Meldpunt Internetdiscriminatie, het College voor de Rechten van de Mens en diverse belangenorganisaties noteerden klachten over ongelijke behandeling. Verder blijkt uit onderzoek dat het aantal meldingen slechts het topje van de ijsberg vormt. Veel mensen laten het niet weten als ze slachtoffer of getuige zijn van discriminatie.

De helft van de meldingen in 2019 betreft discriminatie op grond van ras/afkomst/huidskleur. Op de tweede plaats komt discriminatie wegens handicap/chronische ziekte en seksuele gerichtheid (beiden vijf keer). Ten aanzien van die laatste grond geldt dat er drie keer een klacht werd ingediend over SGP-Kamerlid Kees van der Staaij, die de tegen homoseksuelen gerichte zogeheten Nashvillevaakking had ondertekend. Deze zaak is nog in behandeling bij het Openbaar Ministerie.

Opvallend is dat de lat steeds hoger lijkt te liggen om meldingen te maken van discriminatie. Hoewel de polarisatie in Nederland hoogtij viert, sommige politici daar enthousiast aan meedoen en sociale media vol staan met uitermate kwetsende en soms strafbare uitingen, lijkt de behoefte om daar paal en perk aan te stellen bepaald niet gelijk op te gaan. Is er sprake van vermoeidheid over en gewenning aan de zoveelste misdraging? Bestaat er angst voor de gevolgen van een melding? Of wordt er in toenemende mate aangenomen dat melden niet helpt?

Eén ding staat vast: niet melden van discriminatie helpt in ieder geval niet. Een beroep doen op een anti-discriminatievoorziening is kosteloos, de gedeelde informatie wordt vertrouwelijk behandeld en een aanpak van het probleem vindt altijd in samenspraak plaats. En, misschien wel het belangrijkste, in veel gevallen helpt het melden van intolerantie, onverdraagzaamheid en ongelijke behandeling wel degelijk.

